

Ambitie Park Zegersloot

Vrienden van het Park Zegersloot

Voor u ligt de ambitie van de Vrienden van Park Zegersloot voor 'ons' park. Dat doen we namens onze leden, maar eigenlijk natuurlijk voor iedereen die er graag komt, werkt of (nabij) woont. Als Vrienden van Park Zegersloot hebben we de ambitie te waken over een mooi en rustig park voor iedereen. Dit document is een weerslag van deze visie. Eigenlijk is onze ambitie nooit klaar maar toch is het van belang af en toe de stand op te maken om deze te kunnen delen. Hierbij.

Het document zal vooral van toepassing zijn in onze regelmatige afstemming met de gemeente Alphen aan den Rijn. Hierdoor hopen wij de vruchtbare samenwerking met de gemeente te kunnen continueren. Echter, allen die het park een warm hart toedragen worden van harte uitgenodigd ook hun mening te geven en mee te helpen waar ze kunnen.

Het bestuur van de VVPZ werkt met bijzonder veel plezier samen met de gemeente Alphen aan den Rijn. Op naar een nog mooier Park Zegersloot.

Alphen aan den Rijn, november 2021
www.parkzegersloot.nl

Inleiding

In de afgelopen jaren is de Vereniging Vrienden Park Zegersloot (VVPZ) de gesprekspartner van de gemeente Alphen aan den Rijn als belangrijkste eigenaar van Park Zegersloot. VVPZ vertegenwoordigt daarbij haar leden, uiteenlopend van sportverenigingen tot verenigingen van eigenaren tot natuurvrienden. Er is veel gebeurd in het park de afgelopen vijftien jaar. Daar hebben we recentelijk ook een aparte notitie over geschreven. In algemene zin is men tevreden over de mogelijkheden welke Park Zegersloot biedt.

Dit document is bedoeld om deze tevredenheid te borgen door de ambitie voor Park Zegersloot een update te geven. Het document is in overleg met de leden tot stand gekomen.

Als uitgangspunt voor de ambitie geldt de doelstelling van VVPZ zoals deze in haar statuten is opgenomen: *“Het doel van de vereniging is het beschermen van de algehele leefbaarheid en netheid van Park Zegersloot. De vereniging wil betrokken worden bij mogelijke ontwikkelingen van Park Zegersloot, waarbij uitdrukkelijk de bescherming van de natuurlijke en op recreatie gerichte inrichting van het gebied tot uitgangspunt is gekozen, vanwege het unieke karakter”.*

Bij deze doelstelling zijn de volgende ijkpunten en afgeleide doelstellingen geformuleerd:

- Park Zegersloot is een groene long voor de inwoners van de gemeente Alphen aan den Rijn.
- Park Zegersloot faciliteert met een grote verscheidenheid aan mogelijkheden alle inwoners van de gemeente Alphen aan den Rijn.
- Om Park Zegersloot het karakter van een park te laten houden, stelt de VVPZ: “een park maar geen pretpark”. De VVPZ streeft ernaar de rust en de ruimte die het park ons geeft te waarborgen.

Om deze doelstelling en ijkpunten ook in de komende periode maximale aandacht te geven worden hierna de ambities op een rij gezet. Daarbij kijkt de VVPZ vanuit de vier verschillende functies die het park te bieden heeft. Voor de uitwerking van de ambities werken we graag nauw samen met de gemeente en onze leden.

- Het park in algemene zin
- Sport/ actieve recreatie
- Passieve recreatie
- Natuur, natuurbeleving en educatie

Ambities voor het park in algemene zin

In algemene zin wordt opgemerkt dat deze ambitie onmogelijk is zonder voortzetting van de goede samenwerking met de gemeente.

Recreatieve bruikbaarheid

Natuurwaarde

Tegen deze achtergrond leven de volgende ambities t.a.v. Park Zegersloot:

- Wij achten het van het grootste belang dat het Park een beschermde status krijgt (en houdt) binnen de gemeente Alphen aan den Rijn. Daardoor zou het steeds de bestemming van Park hebben. Dit houdt onder meer in dat het park niet bedoeld is als pretpark of voor andere bestemmingen zoals scholen, huizen of andere faciliteiten. Nog te vaak worden delen van het park aangemerkt als mogelijke bouwlocatie.
- Eveneens achten wij het van het grootste belang dat ontwikkeling en behoud van natuur in algemene zin als ambitie wordt gezien, zeker in deze tijd waarin het klimaat om aandacht vraagt.
- Ontwikkeling is mooi, maar onderhoud is belangrijk om het mooie te behouden. Daarom wordt verwacht dat bij ontwikkelingen steeds aandacht uitgaat naar de beheersplannen en het daaruit volgende toekomstige onderhoud.
- Het is van groot belang dat het park veilig is. Dit vergt een blijvend oog voor veiligheid en vandalisme door toezicht, zichtbaarheid en verlichting.
- Van belang is ook dat hondenoverlast vermeden wordt. Dit betekent toezicht op de aanlijnplicht en op de opruimplicht van de uitwerpselen.

- Het is van belang dat het park als fysiek geheel herkenbaar is. De VVPZ pleit voor een duidelijk herkenbaar park. Hiervoor is een duidelijke entree en bewegwijzering nodig. Er kunnen meer entreehekken worden geplaatst, ook bij kleinere toegangen. Bewegwijzering in het park naar alle leden van de VVPZ (m.u.v. bewoners) en bepaalde activiteiten ligt daarbij voor de hand. In dit verband spelen ook herkenbaarheid en locatie van de toiletten een rol.
- Bij verdere inrichting van het Park staan wij voor dat steeds wordt uitgegaan van de huisstijl met het VVPZ-ontwerp van hekken en brugleuningen, naast andere “vaste” inrichtingselementen zoals welkomstborden en portalen.

- Daarnaast is een “bankenplan” van betekenis voor het parkmeubilair. Onder meer gaat het daarbij om het ontwerp van (lig)banken rondom de plas en dagcamping. Bij de

plaatsing, ook met betrekking tot het overige standaardmeubilair in het overige deel van het park, dient rekening te worden gehouden met het uitzicht vanaf de banken en de mogelijkheid om in de zon te zitten dan wel zicht te kunnen hebben op de spelende kinderen.

- De picknicktafels blijken zeer populair. Wij denken graag mee over de eventuele uitbreiding van het aantal picknicktafels.

- De faciliteiten voor bezoekers per fiets behoeft verbetering. Daarvoor zijn meer fietsenrekken nodig.
- Het bezoek is tijdens de Coronapandemie zo massaal geweest dat bezoekers weer vertrokken omdat het te druk zou zijn. Gezien de druk en de mogelijkheden die het park biedt, is het noodzakelijk vast te stellen welke capaciteit het park maximaal kan verwerken c.q. welke grens gesteld moet worden aan de activiteiten in het park. Daar denkt de VVPZ graag over mee. Wij bevelen juist daarom ook aan om de uitbreiding van het park te onderzoeken. Uitbreiding in noordelijke richting lijkt een optie. Wellicht geldt dit ook voor een uitbreiding in oostelijke richting, die mede door de nieuwe fietsbrug verder ontsloten wordt.
- Bootjes horen bij onze stad. De uitbreiding van het park is ook “te water” een aandachtspunt. Een rondje oude Rijn zou gecreëerd kunnen worden door de Aar via centrum bevaarbaar te maken door deze met brugverhogingen te verwezenlijken. Deze verbinding is ook opgenomen in de Watervisie van de gemeente Alphen aan den Rijn.
- Door intensiever gebruik van het Park is het nodig om zogenaamde “jutteams” regelmatig in te zetten om het park schoon te houden. Deze teams kunnen worden gevormd uit bijvoorbeeld vrijwilligers van “Houdt Park Zegersloot schoon” en “Alphen schittert”.

Ambities voor de sport en actieve recreatie

Sport vindt met name in de sportclubs op de sportvelden in De Bijlen plaats. Echter ook op de Zegerplas, zoals windsurfen, zeilen, kanoën, roeien, zwemmen, duiken, vissen en waterskiën. Daarnaast is er survival en obstakeltraining en indoorskiën bij de dagcamping en het klimpark in Zegerplas Noord.

In het noorden wordt het park begrensd door de Golfbaan. Zeker moet ook worden vermeld het grootste Urban Athletics sportpark van Europa bij het zwemstrandje. Aan de rand van het park is de mogelijkheid tot bowlen en fitness.

Naar zijn aard is de paardensport niet strikt aan een bepaalde locatie gebonden. Naast de georganiseerde sport wordt het park op elk moment van de dag intensief benut door joggers, wandelaars en hardlopers. Ook AAV36 organiseert diverse keren per jaar een Zegerplasloop. Voor hen, en tevens voor wandelaars zijn, drie routes uitgezet van 2 km, 5 km en 10 km. Verder is aansluiting gevonden met wandel- en fietspaden die door het park lopen. Bovendien zijn er vele recreatiemogelijkheden voor de kleintjes bij de Kinderboerderij, het Speelbos en het Kabouterbos.

De VVPZ is daarom voorstander van een zo groot mogelijke verscheidenheid van sportmogelijkheden. In dat verband leven de volgende ambities:

- Naar onze mening is het van het grootste belang dat steeds een “rondje plas” kan worden gelopen. Daarbij geldt als norm dat steeds voor 90% uitzicht op de plas mogelijk is.
- Van groot belang is dat de golfbaan toegankelijk blijft voor wandelaars en fietsers.
- Het voetbalveld aan de Noordzijde van het park is momenteel te hobbelig. Om te voorkomen dat spelers hier blessures oplopen lijkt het ons verstandig om dit voetbalveld opnieuw in te richten.
- Voor de paardensport zijn in het heemgebied nieuwe paden aangelegd. Voor het zuiden van het park wordt aanbevolen de noodzaak van ruiterspaden af te wegen tegen de veiligheid van de parkbezoekers in dit drukke gebied. Daarbij maken we ons met name zorgen over het samengaan van deze recreatiestromen in de zomer als de strandjes drukbevolkt zijn met families.
- Het is o.i. nuttig voor de schooljeugd dat scholen structureel gebruik maken van de sport- en recreatiemogelijkheden van het park, bijvoorbeeld voor gymles.

Ambities voor de passieve recreatie

Een park is bij uitstek geschikt voor passieve recreatie. Hierbij kan worden gedacht aan het opzoeken van rust en aan het genieten van de omgeving. Hierbij valt te denken aan het luieren, loungen op ligweides (met name het Luierpark), de stilteplek en de dagcamping. Een deel van de dagcamping wordt met enige regelmaat gebruikt als evenemententerrein (bijvoorbeeld voor het Zomerspektakel, Beach Festival, de Triatlon en het Vakantiespel). De horeca draagt ook bij aan de passieve recreatie.

In dit verband leven bij de VVPZ de volgende ambities:

- De huidige dekking van de horeca zowel in aantal als in spreiding over het hele park komt overeen met onze ambitie. Het plan van de gemeente voor een mogelijke extra horeca voorziening in het Park is ingevuld nu bij de brug een seizoengebonden horecagelegenheid is gekomen.
- Het seizoen voor evenementen ligt in de zomer. Juist in die periode is de dagcamping druk bezet met recreanten, met een druk gebruik van de T-steiger. Bij evenementen is dit gebied niet bruikbaar. Daarom is de ambitie dat er – in overleg met ons – gezocht wordt naar een balans tussen evenementen en de reguliere recreatie.
- Bij evenementen is het zaak dat de organisator het evenemententerrein schoon oplevert. Wellicht wordt deze hierbij geholpen door statiegeld te heffen op de plastic bekertjes en het organiseren van een duurzaam evenement. Een optie is een soort statiegeld/ garantiefonds voor het schoon opleveren, na het evenement. Zo wordt ook voorkomen dat afval in het meer terecht komt.
- Een aspect dat nog ontbreekt in de parkbeleving is de aanwezigheid van kunst en cultuur. Wij pleiten voor mogelijkheden om in Park Zegersloot kunst te tonen, b.v. plekjes met sokkels waar evt. tijdelijk werken kunnen worden geëxposeerd of meer actief gebruik kan worden gemaakt van schilder- of tekenezels. Wellicht dat hier mogelijkheden voor subsidies zijn.
- Om de aantrekkelijkheid van de dagcamping voor gezinnen te vergroten zijn speeltoestellen nodig voor de kleinere kinderen.
- Voor het zwemmen zijn douches gewenst, mede i.v.m. mogelijke vervuiling in en van het water.
- De wens is om een uitkijktoren te plaatsen bij bijvoorbeeld WSV Zegerplas/ Scouting Alphen aan den Rijn/standjes.

Ambities voor de natuur, natuurbeleving en educatie

Het hele park heeft natuurlijk een ecologische functie. Met name in de noordkant van het park speelt biodiversiteit en natuur een belangrijke rol. Als centrum van educatie kan het bezoekerscentrum De Veenweiden worden gezien aan de rand van het Heempark. Daar is ook de IVN Alphen aan den Rijn gehuisvest. In 2021 is het Bezoekerscentrum volledig vernieuwd.

Binnen wordt het verhaal van de Rijn- en Veenstreek verteld door middel van interactieve audio/visuele displays en je vindt er informatie over wat in Park Zegersloot is te beleven. Een mooi startpunt voor iedereen die de natuurlijke kracht van het park wil ontdekken.

In het Heempark is het Prinses Irenebos ontwikkeld met zijn educatieve thema bosjes, zoals het bijenbos en het klimaatbos. Daarnaast wordt bijzondere aandacht gegeven aan egels.

Tenslotte wordt hier opgemerkt dat de scoutingverenigingen ook intensief gebruik maken van het park voor o.a. natuurbeleving en educatie.

Op dit aspect van het park heeft de VVPZ de volgende ambities:

- Een beheerplan is van het hoogste belang om de natuurwaarden en biodiversiteit van het gehele Park te borgen. Wij gaan ervan uit dat IVN Alphen aan den Rijn hierbij wordt ingeschakeld vanwege haar specialisme.
Door initiatief van de VVPZ is voor het Heempark onderzoek gedaan naar de lokale natuurwaarden en biodiversiteit. Op basis daarvan is een nieuw beheerplan opgesteld voor het Heempark. Bij onderhoud wordt daardoor meer aandacht besteed aan diversiteit van begroeiing met o.a. snel en langzaam groeiende bomen en het lagere kreupelhout.
De VVPZ is een initiatief gestart voor een dergelijke benadering voor de andere delen van Park Zegersloot, inclusief het “vergeten” deel tussen de waterzuivering en de Edelsteensingel.
- Het kappen van bomen is een activiteit die we in deze tijden van klimaatverandering niet meer zouden moeten willen doen. Als het noodzakelijk is, vanwege ziekte of storm, dan pleit de VVPZ voor herplanting. Het liefst in het Park Zegersloot.
- Voor ontwikkeling van educatieve natuuractiviteiten gelden hier structurele mogelijkheden voor de schooljeugd c.q. de scholen. Bijvoorbeeld in het kader van natuur-, biologie- lessen en eventuele teken- of schilderlessen. Voor scholen is dit een uitgelezen kans voor praktijklles!